

За ЕНДЖИОТАТА и ХОРАТА

Искам да те чуя!

Заесени! Дъждът не ме притесняваше. Притулената светлина от прозореца затъмняваше уютното ми работно място. Бях положила толкова старание и любов да декорирам тази кабинет! Всеки посетител да усети частица от преживяванията на нашите младежи, запечатани в разнообразни форми и цветове - тяхното творчество!

Загледах списъка със задачи пред себе си. И днес няма да имам време за работа по онази хубава табелка, която много ще подхожда на библиотеката в центъра ни. Здравей. Ще имате ли време да погледнем обявите? – на вратата стоеше Траян.

Това е Траян - спретнат, с блага усмивка и грейнали очи изпълнени с очакване. Въпреки многото задачи записани върху лист пред мен и липсата на време, поздравът на младежа, ме кара да преосмисля плановете си за деня. Освободих компютъра.

Разбира се! –казах тихо.

Седнах на дивана до прозореца и се загледах. Дъждът тихо ромолеше. Листата по дърветата се бяха променили неусетно. Чак сега забелязах промяната. Красота!

Траян е от първите младежи започнали да посещават центъра - от 2006. В последните няколко месеца ежедневно прекрива прага на кабинета и изричаше „Имате ли малко време?“

Време, през което той четеше многобройните обявите за работа. Впечатляваше ме неговата точната преценка за личните му възможности – с коя от предлаганата работа може да се справи успешно. Умение, което често в професионалната сфера се отрича, че може да бъде развито в неговото състояние.

Плами, виж тази -Мияч на чинии. Къде се намира този ресторант?

В центъра на града е. Ще трябва да използваш градски транспорт. Да кандидатстваме ли?

Погледнах го и в очите му видях отговора - Да.

Кандидатстването е само на един „клик“ разстояние. Толкова пъти е минавал през този процес, че вече дори не се нуждае от моята помощ.

Монотонното прищракване на мишката започна да се слива с ромоленето от дъжда. Отново усетих, че премалявам – за кой ли път!?

Погледнах през прозореца и се опитвах да си представя лицето на човека отсреща, щом прочете така откровено написаната и кратка автобиография на Траян. Винаги съм искала тази представа да продължи с поставянето на заявлението за работа и автобиографията на Траян върху купчинката с документи на другите кандидати.

След толкова опити за съдействие, се научих да гледам в очите суровата истина. За мен беше важно да подкрепям Траян в избора, в желанието и в мотивацията му, че той трябва да опитва наравно с всички хора и да се реализира в тоя неравнопоставен свят.

Постарах се Траян никога да не разбере за съдействието, което правех на посочения телефон в обявата.

Траян приключеше с ежедневното разглеждане на обявите и отиваше в съседната стая. Там той намираще приятелство и разбирателство с останалите младежи и колеги.

В повечето случаи, учтивият глас отсреща на телефона подкрепяше презентацията, която изнасях за уменията и възможностите на Траян.

Две покани за интервю е резултатът ни до тоя момент. Работодателите - понякога скептични, понякога добронамерени и съпричастни борещи се за своето оцеляване.

Разчитам на чудо и помощ от общината, от държавата, от обществото, от работодателите...

Дъждът продължаваше напевно да ромоли. Замислих се,... ако бях героиня от разказ на Йовков в коя посока бих погледнала търсейки надеждата. Дали в обезкуражените очи на Гунчовото семейство, сляпо водено от надеждата и вярата в изцелението на болната им „момичка“ срещайки бялата лястовица ? Или в образа на Моканина- състрадателна, съпричастна, пороумяла суровата истина дълбоко в себе си. Или да подменям местата на истината и неистината , за да препотвърдя надеждата за по- добъри утрешни?!

Знам, че отговорът се крие в недоразказаната история за Траян , но от Траян. За неговата надежда, за неговата вяра...

Затова сме в центъра - аз и хората около мен, приели социалната работа, да променяме средата и да подкрепяме Траян да говори за себе си и сам да разкаже за надеждата и вярата по пътя към един по- смислен и пълноценен живот отвъд „диагнозата“ умствена изостаналост“....

Ако искаш да разбереш кои са героите в разказа на Траян и хората като него, е необходимо следващия път , когато срещнете човек, в чийто очи припознаете съдбите на Гунчо и болната му дъщеря Нонка, отдели минута и просто попитай:

„Ще ми разкажеш ли за себе си? Аз искам да те чуя!“

Пламена Койчева, ръководител екип на социална услуга Център за социална рехабилитация и интеграция „Чайка“

Сдружение за подкрепа на лица с умствени затруднения гр. Варна